

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. spalio 12 d.
(OR. en)

13467/22

AGRI 529
AGRIFIN 117
AGRIORG 107

PRANEŠIMAS

nuo:	Pirmininkaujančios valstybės narės
kam:	Tarybai
Dalykas:	Rinkos padėtis, ypač invazijos į Ukrainą kontekste – Komisijos ir valstybių narių informacija – Pasikeitimas nuomonėmis

Rengiantis 2022 m. spalio 17–18 d. Tarybos (žemės ūkis ir žuvininkystė) posėdžiui, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės pranešimas pirmiau nurodyta tema.

Padėtis žemės ūkio rinkose, visų pirma po invazijos į Ukrainą

Šiais metais Europos ūkininkai susiduria su daugybe sudėtingų iššūkių. Karas Ukrainoje turi rimtų ir neišmatuojamų padarinių, kurie nuo mūsų nepriklauso. Karas tęsiasi keletą mėnesių ir tebedaro poveikį padėčiai žemės ūkio rinkose. Žemės ūkio sektoriui tenkanti finansinė našta daugeliui gamintojų tampa nepakeliama. Atsižvelgiant į tiekimo grandinių sutrikdymą ir dideles kainas, Europos lygmeniu imtasi priemonių karo Ukrainoje poveikiui sušvelninti. ES, be kita ko, skyrė 500 mln. EUR išimtinai sureguliuojimo pagalbai (pagal BRO reglamentą) labiausiai paveiktiems sektoriams, kartu nustatydamą laikinąją valstybės pagalbos sistemą krizės sąlygomis.

Šiais metais daugelis ES valstybių narių įvairiu metu taip pat nukentėjo nuo sausros, kuri padarė ir toliau darys neigiamą poveikį žemės ūkio gamybai. Prieš artėjantį žiemos sezoną itin svarbu ir būtina skubiai užtikrinti rudens sėją, įskaitant trąšas ir augalų apsaugos produktus. Būtina garantuoti energijos tiekimą, kad būtų užtikrinta nuolatinė gamyba net ir daug energijos suvartojančiuose pramonės sektoriuose.

Šiuo metu aprūpinimas įperkamos trąšomis yra didelė problema žemės ūkio sektoriuje. Apribojus tręšimą dėl brangių arba neprieinamų trąšų mažėja derlingumas ir palaipsniui gali kilti grėsmė savarankiškam apsirūpinimui maistu ES. Tačiau dabartinė padėtis daro neigiamą poveikį ne tik ūkininkams, bet ir trąšų gamintojams ES. Dėl tolesnio padėties blogėjimo kai kurių ES trąšų gamintojų vykdoma gamyba gali sumažėti arba gali būti nutraukta, be kita ko, padarant neigiamą poveikį žemės ūkio gamybai.

Dabartinis scenarijus, su kuriuo susiduria Europos gyvulininkystės biržos prekių rinka, taip pat pasižymi abejonėmis ir netikrumu. Gyvulininkystės produkcijos srityje didžiausia problema gali būti laikomas neproporcingas gamybos sąnaudų padidėjimas ir jo neatspindėjimas žemės ūkio biržos prekių kainose. Tačiau gyvulininkystės prekių sektoriui poveikį daro kiti veiksniai, įskaitant, be jau minėtųjų, padėtį, susijusią su afrikiniu kiaulių maru ir paukščių gripu, kuri daro poveikį visų pirma ES kiaulienos ir paukštienos rinkoms. Remiantis Komisijos pateikta informacija, beveik visuose gyvulininkystės sektoriuose gamyba mažėja, o tai gali neigiamai paveikti ES savarankiškumą. Padėtis dar labiau pablogės prasidėjus rudens ir žiemos sezonams, kurių metu paprastai suvartojama daug energijos, ir numatomas kombinuotųjų pašarų kainų padidėjimas.

Atsižvelgdama į dabartinius pokyčius žemės ūkio rinkose ir poreikį įvertinti galimus tolesnius veiksmus, pirmininkaujanti Čekija siūlo diskusijose daugiausia dėmesio skirti šiems dviems klausimams:

1. Kokia yra valstybių narių patirtis ir tolesni lūkesčiai, susiję su priemonėmis, kurios iki šiol taikytos siekiant sušvelninti krizės, kilusios dėl invazijos į Ukrainą, poveikį, visų pirma išimtinė sureguliuojamo pagal BRO reglamentą arba laikinoji valstybės pagalbos sistema krizės sąlygomis?
2. Kaip valstybės narės vertina žemės ūkio išteklių, visų pirma trąšų, staigaus kainų padidėjimo poveikį ir kokias priemones valstybės narės laikytų tinkamomis šiai padėčiai ištaisyti, ypač kiek tai susiję su trąšų prieinamumu ir jų gamybos išteklių elementų prieinamumu?
